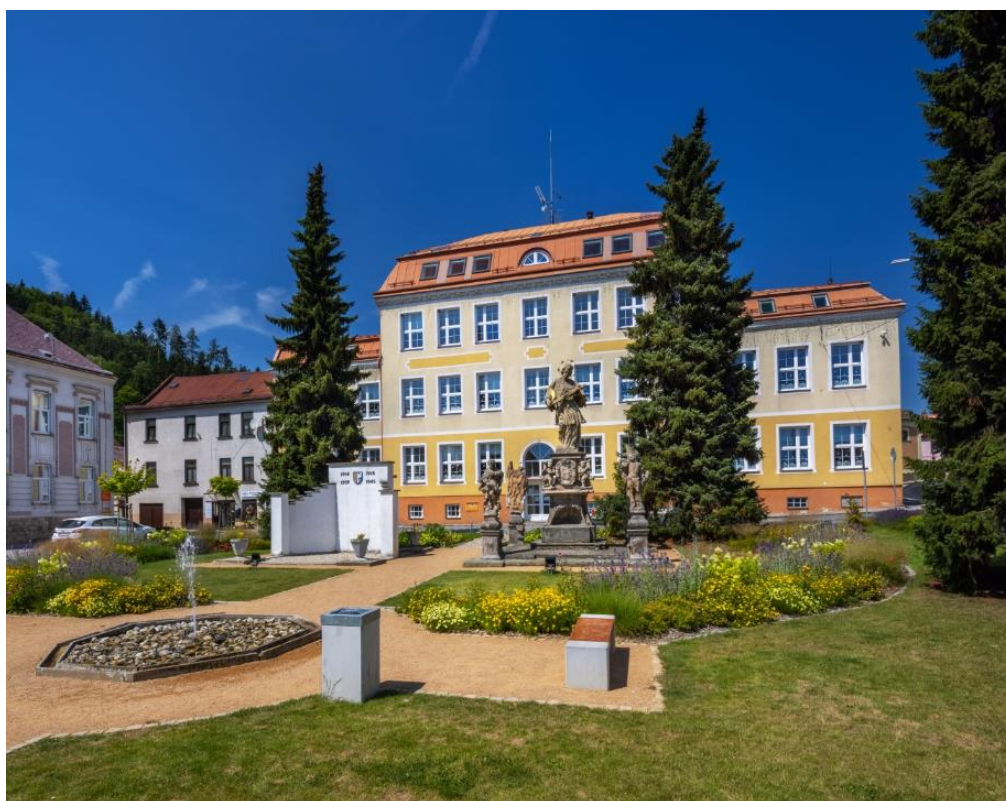

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

ZŠ Březová nad Svitavou, okres Svitavy

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školní družiny	3
2.2 Školní družina	3
3. Formy a metody vzdělávání	4
4. Klíčové kompetence	4
5. Délka vzdělávání	6
5.1 Provoz školní družiny ve dnech školního vyučování	6
6. Obsah a formy vzdělávání	7
6.1 Pravidelné činnosti.....	7
6.2 Příležitostné činnosti.....	7
6.3 Spontánní činnosti	7
7. Obsah a časový plán vzdělávacího programu	7
8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
9. Podmínky přijímání žáků, průběhu a ukončování docházky	9
10. Popis materiálních podmínek	9
11. Popis personálních podmínek.....	10
12. Popis ekonomických podmínek.....	10
13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	10
14. Vzdělávací program je rozdělen do čtyř bloků odpovídajících ročním obdobím	11
14.1 PODZIM - září, říjen, listopad.....	11
14.2 ZIMA - prosinec, leden, únor	11
14.3 JARO – březen, duben, květen	12
14.4 LÉTO - červen	13

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola Březová nad Svitavou, okres Svitavy

Adresa školy: Moravské náměstí 15, 569 02 Březová nad Svitavou

Jméno ředitelky: Ing. Aneta Klusáková

Jméno zástupkyně: Ing. Eva Opršalová

Vychovatelka: 1. oddělení - Aneta Koudelková

2. oddělení - Lenka Nečasová

Kontakty: Tel: 777 168 164 1. oddělení školní družina

603 520 548 2. oddělení

732 516 328 ředitelka

461 521 338 zástupkyně

E-mail: skolnidruzina1.odd@seznam.cz

zsdruzina2@seznam.cz

reditel@zsbrezova.cz

zastupce@zsbrezova.cz

Web: www.zsbrezova.cz

Další údaje: IČO: 62032259

Zřizovatel: Město Březová nad Svitavou

Moravské náměstí 1

569 02 Březová nad Svitavou

Kontakt: Tel: 461 521 811

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2025

2. Charakteristika školní družiny

Školní družinu navštěvují žáci 1. - 5. ročníku základní školy. ŠD se organizuje na dvě samostatná oddělení s vlastními prostory, která se naplňují do počtu nejvýše 25 pravidelně docházejících žáků a jsou věkově smíšená. Kapacita ŠD na ZŠ Březová nad Svitavou je 50 žáků.

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Slouží ke vzájemnému vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích činností, spontánních činností, odpočinku, relaxaci, hrou a individuálním přístupem. Způsob odpočinku a rekreace žáků odpovídá zásadám střídání práce a odpočinku, přispívá k odstranění únavy předchozí školní činnosti. Pomáhá uspokojovat a rozvíjet potřeby a zájmy žáků v souladu s požadavky psychohygieny.

2.1 Cíle zájmového vzdělávání

Cílem výchovně-vzdělávací činnosti je výchova všestranně a harmonicky rozvinutého člověka.

Cílem naší práce je:

- nabízet žákům smysluplné využití volného času
- usnadnit žákům přechod z předškolního vzdělávání do šk. pravidelného vzdělávání
- pomáhat žákům rozvíjet své schopnosti, uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učit žáky mezilidské komunikaci
- vést žáky spolupráci, ohleduplnosti a toleranci ke svému okolí
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- vytvářet u žáků citlivé vztahy a chování k lidem, svému prostředí i k přírodě
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti
- získávat a uplatňovat znalosti o životním prostředí a o bezpečnosti a ochraně zdraví
- rozvíjet pohybové schopnosti v oblasti jemné a hrubé motoriky
- rozvíjet u žáků slovní zásobu a fantazii
- posilovat pocit jistoty a sebedůvěry
- cvičit paměť, postřeh i soustředění

2.2 Školní družina

- plní vzdělávací cíle, rozvíjí nadání dětí

- nabízí nové možnosti pro využití volného času
- vytváří prostor pro komunikaci
- je místem pro relaxaci a sport
- pomáhá rozvíjet tvořivost a kreativitu dětí
- je místem pro radost a nová poznání
- plní roli v prevenci nežádoucích vlivů

3. Formy a metody vzdělávání

ŠD nabízí žákům více forem zájmového vzdělávání.

Formy

Pravidelné - jsou dány týdenní skladbou činností, pravidelně se opakují

Příležitostné - přesahují rámec činností jednotlivých oddělení, jsou určeny dětem a jde o jednorázové akce např. sportovní odpoledne, přespání ve školní družině, únikové hry...

Spontánní - vycházejí z vlastní volby dětí

Metody

K dosažení stanovených cílů využíváme zejména těchto metod:

- Hra - nejpřirozenější metoda pro žáky
- Skupinová práce - žáci se učí spolupráci a komunikaci
- Individuální práce - možnost poznání jednotlivých schopností žáka
- Komunitní kruh - umožňuje dětem vyjádřit své názory, naučit se diskuzi
- Dramatizace - přijetím role rozvíjet vyjadřovací a pohybové schopnosti
- Projekty- možnost společného řešení a nalézání nových informací
- Práce s knihou, časopisem - vyhledávat informace
- Pozorování - žáci se vlastními zkušenostmi podílejí na vnímání okolí
- Relaxace - žáci poznávají možnosti odpočinku a uvolnění po zátěži
- Pohybové aktivity - žáci poznávají vlastní fyzické schopnosti a možnosti

4. Klíčové kompetence

Kompetence sociální a personální

Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi. Přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni sám požádá. Vychovatel podporuje samostatné rozhodování žáků, rozpoznání vhodného a nevhodného chování, uvědomování si důsledků svého chování, vnímání nespravedlnosti.

Kompetence občanská

Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot. Vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí. Vychovatel podporuje a rozvíjí podíl žáků na uvědomování si vlastních práv a povinností, učí žáky dbát o zdraví a bezpečí své a svých vrstevníků.

Kompetence k řešení problémů

Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení. Snaží se problém pochopit. Nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení problému. Vychovatel vede žáky k používání odpovídajících myšlenkových pochodů, k rozlišování správných a chybných řešení.

Kompetence k trávení volného času

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času. Umí si vybrat zájmovou činnost dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech. Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku využití volného času. Vychovatel seznamuje žáky s pravidly bezpečnosti při pracovních činnostech a podporuje rozvoj spolupráce.

Kompetence k učení

Vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě. Samostatně pozoruje a experimentuje. Získané výsledky uplatňuje. Vychovatel vede žáky k dokončení započaté práce a učí je, aby uměli zhodnotit své výkony nejen spontánně, ale také vědomě.

Komunikační kompetence

Myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami. Dokáže vyjadřovat kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí. Naslouchá druhým

a komunikuje bez ostychu s vrstevníky a dospělými. Vychovatel rozvíjí řečové projevy žáků, podněcuje i využívání mimoslovních prostředků komunikace. Komunikace je kultivovaná.

Digitální kompetence

Zaměřuje se na rozvoj dovedností v oblasti práce s digitálními nástroji a na orientaci v množství digitálně přenášených informací. Učí se kriticky hodnotit informace získané z internetu, posuzovat jejich důvěryhodnost. Vychovatel může žáky učit, jak bezpečně ovládat základní funkce digitálních zařízení a jak je bezpečně používat k vyhledávání informací, obrázků, didaktických a vzdělávacích her.

5. Délka vzdělávání

Vychází ze školního vzdělávacího programu školní družiny. Vychovatelé přihlížejí při výběru aktivit k počasí a zájmům dětí.

5.1 Provoz školní družiny ve dnech školního vyučování

Ranní provoz - zajišťuje jedno oddělení:

06:00 - 07:45 - rekreační, odpočinková, spontánní činnost

Odpolední provoz:

11:40 - 12:00 - osobní hygiena, oběd

12:00 - příchod žáků do ŠD po ukončeném vyučování

12:00 - 12:30 - odpočinková, spontánní činnost

12:30 - 13:00 - nabídková zájmová činnost

13:00 - 14:30 - pobyt venku (dle počasí)

14:30 - 16:15 (v pátek do 16:00) - individuální zájmová, rekreační a spontánní činnost

14:45 - spojení dvou oddělení ŠD

V době od 13:00 - 14:30 nelze vyzvedávat děti.

Příležitostné akce organizované školní družinou trvají různě dlouhou dobu podle charakteru akce. Rodiče jsou předem o těchto akcích informováni písemně nebo na přihláškách na akci.

ŠD je v provozu po celý školní rok. V období prázdnin je školní družina uzavřena.

6. Obsah a formy vzdělávání

6.1 Pravidelné činnosti

- zájmové činnosti – esteticko-výchovné, pracovní, přírodovědné, sportovní, literární, hudební, tělovýchovné, výtvarné apod.
- rekreační činnosti - vycházky, hry na hřišti, pohybové hry v místnosti nebo na v přírodě, soutěže, hádanky apod.
- příprava na vyučování – procvičování, zopakování, upevnění poznatků získaných při vyučování, rozšiřování získaných znalostí, a to formou didaktických her, (domácí úkoly pouze pokud je rodič vyžaduje, aby si je žák vypracoval)

6.2 Příležitostné činnosti

- Den otevřených dveří, sportovní soutěže, přespání ve družině, únikové hry, letní rozloučení apod.

6.3 Spontánní činnosti

- hry na hřišti, na zahradě a v místnosti dle vlastního výběru žáků (žáci si vybírají z několika nabízených činností a dbají pokynů vychovatele)

7. Obsah a časový plán vzdělávacího programu

Člověk a jeho svět

- seznámit se s prostředím školy a poznávat okolí školy, cestu do školy a ze školy
- poznávat důležité budovy (zdravotní středisko, městský úřad, pošta, knihovna, obchody)
- seznámit se s novým kolektivem žáků, vytvářet kladné vztahy ke spolužákům, respektovat pravidla vzájemného soužití
- posilovat návyky správného stravování, hygieny, péče o své zdraví a bezpečné chování při hrách a ostatních činnostech
- získávat první vědomosti o základních právech a povinnostech člověka jako budoucího občana demokratického státu
- posilovat vzájemnou úctu a toleranci a uvědomovat si její význam a podstatu

Lidé a čas

- poznávat, jak postupují události v čase a utvářejí historii dějů a věcí
- vytvářet základy pro smysluplné využití volného času

- vytvářet návyky na pravidelnou přípravu na vyučování
- sestavit správný režim dne a jeho dodržování a respektovat čas druhých

Rozmanitost přírody

- seznámí se s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody
- sledování a pozorování změn v přírodě a po celý rok
- pozorování rostlin a živočichů v přírodě
- chránit přírodu a životní prostředí

Člověk a jeho zdraví

- pečovat o osobní hygienu, své tělo a upevňovat návyky k zdravému životnímu stylu
- dodržovat zásady bezpečnosti a tím předcházet úrazům
- seznámit se s prevencí proti nemocem a být zodpovědný za své zdraví
- posilování mezilidských vztahů a komunikace mezi žáky
- pohybové aktivity v přírodě, v tělocvičně, v místnosti, pobyt na čerstvém vzduchu a vycházky

Umění a kultura

- četba pohádek a říkadel, seznámení se s lidovými pranostikami, básněmi a písněmi spojenými s určitým obdobím v roce
- seznámení se s významnými dny v roce
- výtvarné ztvárnění různých témat
- poslech a nácvik písní, vyjádření hudby pohybem
- poznávání hudebních nástrojů

Konkrétněji jsou tato témata rozepsaná v kapitole 14.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost a péče vychovatele podle potřeb konkrétního žáka na základě doporučení ŠPZ. Na základě doporučení ŠPZ mohou žáky ve družině podporovat asistenti pedagoga. Snažíme se těmto žákům pomáhat zapojit se do kolektivu individuální péči, zvýšenou motivací, výrazně chválíme i malé úspěchy a pokroky v práci. Respektujeme individualitu těchto žáků, spolupracujeme s rodiči i vyučujícími.

9. Podmínky přijímání žáků, průběhu a ukončování docházky

O přijetí žáka či jeho vyloučení rozhoduje ředitelka školy (dle vyhlášky 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, v platném znění). Přijetím žáka se na něj vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny. Podmínkou přijetí žáka k pravidelné činnosti je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky, způsobu odchodu žáka ze školní družiny i doba uvolňování do zájmových kroužků. Přihlásí-li zákonný zástupce žáka do ŠD je povinen dbát, aby žák docházel do ŠD pravidelně. Žádosti o mimořádné uvolnění žáka je možné provádět pouze předem, a to písemnou formou (s datem a podpisem zákonného zástupce). Přítomnost žáka je evidována.

Přihlašování a odhlašování žáků ze školní družiny je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců. Žáka je možné odhlásit kdykoli během školního roku.

Žáka je možné ze školní družiny vyloučit v případě závažného porušení pravidel pokud opakovaně a dlouhodobě porušuje kázeň, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních žáků, nebo se dopouští jiného závažného přestupku a po opakovaném projednání se zákonným zástupcem nedošlo ke zlepšení. Rozhodnutí o vyloučení musí být v souladu s vnitřním řádem školy a musí být řádně oznámeno zákonným zástupcům žáka.

Dále je možné ukončit docházku žáka do ŠD po opakovaném neplacení úplaty a to po předchozím upozornění zákonného zástupce na tuto skutečnost.

Veškeré informace zákonným zástupcům sděluje vychovatelka prostřednictvím e-mailu, Školy Online, SMS nebo WhatsAppu.

Pobyt žáka ve školní družině není nárokový a školní družina může být naplněna maximálně do požadované kapacity. Nastane-li skutečnost, že zájem o přijetí žáka do školní družiny je vyšší než umožňuje celková kapacita ŠD, rozhoduje ředitelka školy o přijetí žáků do ŠD na základě těchto kritérií: věk žáka, dojíždění, sourozenci.

10. Popis materiálních podmínek

Školní družina pro svou činnost využívá 2 samostatné herny v každém oddělení a je vybavena nábytkem, který vyhovuje hygienickým i estetickým podmínkám moderní školy, a to především pro rekreační a odpočinkové činnosti. Na výzdobě prostor a obměňování se podílí žáci. Školní družina je vybavena hračkami, stolními hrami, stavebnicemi, sportovním náčiním, knihami, časopisy a pomůckami pro výtvarné činnosti. Dále je vybavena interaktivní tabulí, Xboxem, počítači, notebookem, radiomagnetofonem, přístroji na kreativní tvorbu a rozmanitým výtvarným materiálem.

11. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání ŠD zajišťují kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci - vychovatelé, kteří se i nadále vzdělávají, zúčastňují se vzdělávacích kurzů a seminářů. Jsou iniciátory a průvodci žáků při činnostech, které je motivují, nabízí možnosti k smysluplnému trávení volného času. Rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro rozvoj sebevědomí, umění žít v sociální i multikulturní skupině, být sám sebou, vytvořit základy pro celoživotní učení. Vychovatelé v žácích probouzí aktivní zájem o okolí, rozvíjejí přirozenou zvědavost, chuť navazovat sociální kontakty a rozvíjet komunikaci.

12. Popis ekonomických podmínek

Vnitřní „Směrnice ředitele o úplatě za školní družinu“ stanovuje poplatek zákonným zástupcům za pobyt žáka ve školní družině. Poplatky zákonných zástupců žáků jsou využívány na nákup her, hraček a výtvarného materiálu. Finanční prostředky jsou připsány každý měsíc nebo čtvrtletně na účet školy.

Na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka může být úplata snížena až o 50% nebo prominuta v případě opakujících se dávek pomoci hmotné nouzi, nebo pokud zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči a také v případě pokud je žák svěřený do pěstounské péče.

13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky BOZP jsou dány vnitřními předpisy vypracovanými odborně způsobilou osobou platnými pro všechny úseky školy. Všechny vychovatelky jsou spolu s ostatními zaměstnanci školy proškoleni o BZOP dle platné legislativy.

Školní družina zajišťuje žákům bezpečnost fyzickou i emocionální. Bezpečnost je dodržována dle platných předpisů. Žáci jsou vždy na začátku školního roku poučeni o chování a dodržování pravidel. Jsou upozorněni na různá nebezpečí a jsou seznámeni s podmínkami dodržování vnitřního řádu ŠD, školní jídelny. Průběžně a opakovaně jsou žáci informováni o bezpečnosti ve škole, v šatnách, jídelně, při pobytu venku, na vycházkách. Na začátku školního roku jsou poučení zapsána v třídní knize.

ŠD spolupracuje s třídními učiteli a asistenty pedagoga.

14. Vzdělávací program je rozdělen do čtyř bloků odpovídajících ročním obdobím

Vzdělávací program ŠD je rozdělen do čtyř bloků, které odpovídají jednotlivým ročním obdobím a aktuálním událostem. Konkrétní činnosti jsou voleny vychovatelkami v jednotlivých odděleních s ohledem na věk a schopnosti žáků zájmového vzdělávání. V průřezových tématech se prolínají výchovně vzdělávací oblasti - člověk a jeho svět, lidé a čas, rozmanitost přírody, člověk a jeho zdraví, umění a kultura.

Tento program je otevřeným dokumentem, který můžeme během roku doplňovat a měnit. Můžeme tak reagovat na různé změny a zájmy dětí.

14.1 PODZIM - září, říjen, listopad

- seznámení se s pravidly a režimem ve školní družině a vnitřním řádem ŠD
- seznámení se s prostředím školy a ŠD
- bezpečná cesta do školy a ze školy (seznámení s prostředím ŠD, pravidla silničního provozu, dopravní značky)
- seznámení s internetovými stránkami školy
- poučení o bezpečnosti
- upevňování zásad společenského chování a stolování
- seznamovací hry, poznávání nového kolektivu
- zážitky z prázdnin
- pravidelné vycházky do okolí ŠD
- pobyt na školním hřišti, zahradě, tělocvičně, (návštěva lanového centra)
- zpracování přírodnin a dalších drobných materiálů
- společně pracujeme na výzdobě družiny
- písně, pranostiky a jejich význam
- co přináší podzim - poznáváme houby
- čtenářské okénko, poslech audio pohádek
- Halloweenské vyrábění
- Martin na bílém koni
- příprava na advent

14.2 ZIMA - prosinec, leden, únor

- čert a Mikuláš
- výroba vánočních výrobků pro vánoční jarmark

- těšíme se na Vánoce - zvyky, tradice, lidové obyčeje, Vánoce v jiných zemích
- výzdoba ŠD, zdobíme stromeček
- výroba adventního věnce, svícňů, tvorba vánočních přání
- vánoční nadílka, posezení s koledami - čaj a cukroví
- zážitky z Vánoc - jaká byla nadílka
- Tři králové
- pozorování přírody v zimě, učíme se poznávat stopy zvířat ve sněhu
- krmení ptáků v zimě a zdobení stromu v lese lojovými koulemi
- zimní radovánky - stavby ze sněhu, sáňkování, koulovačky
- kolektivní hry v tělocvičně
- relaxační poslech pohádky, čtenářské okénko
- pohybové hry v tělocvičně
- lidové tradice Masopust - výroba karnevalové masky, průvod po škole, výzdoba ŠD
- „Naše tělo“ - pečujeme o zdraví, vitamíny, zdravý jídelníček, otužování, hygiena
- pohybová chvílka - jóga pro správné držení těla
- Valentýn - výroba přání
- didaktické hry, hry na postřeh
- vycházky do okolí - zvyšujeme tělesnou zdatnost, otužujeme tělo
- čtenářské okénko

14.3 JARO – březen, duben, květen

- vítání jara - zvířata a jejich mláďata (encyklopedie)
- vycházky do přírody a pozorování změn v přírodě
- výtvarné práce s jarní tematikou (jarní květiny - výroba květin z krepového papíru...)
- Den žen - výroba přání
- „Až budu velký, chci být“ (povolání) - pantomimické scénky
- měsíc knihy - správné zacházení, povídání o nejoblíbenějších knihách, známí autoři
- Světový den vody
- deskové a společenské hry
- Den Země - třídíme odpad (pracovní listy, omalovánky, kresba)
- „Uklidím kolem sebe“ - prostory ŠD, kompletace stavebnic a úklid hraček
- Velikonoční radovánky - zvyky, tradice, obyčeje, říkadla
- výroba velikonočních dekorací
- Čarodějnický rej s přespáním ve ŠD

- relaxační hry
- moje rodina (místo v rodině, příbuzenské vztahy, rozvíjení citové stránky osobnosti)
- Svátek matek - výroba přání (lepení, stříhání, korálkování)
- učíme se znát a chránit přírodu (léčivé byliny a rostliny)
- Světový den včel
- život v trávě, povídání o životě hmyzu
- vystřihovánky a skládačky z časopisů
- týmové hry na hřišti, návštěva lanového centra, vycházky do okolí ŠD
- čtenářské okénko

14.4 LÉTO - červen

- První pomoc - jak ošetřit sebe nebo kamaráda, důležitá telefonní čísla
- Den dětí - sportovní soutěživé odpoledne na hřišti
- náš rok ve školní družině - povídáme si, prohlížíme si fotografie
- Den otců - výroba přání
- vycházky do přírody - pozorování pestrých barev začínajícího léta
- letní rozlučková party
- čtenářské okénko, poslech audioknihy
- úklid prostor

V Březové nad Svitavou dne 25. 8. 2025

Zpracovala:
Aneta Koudelková

Schválila:
Ing. Aneta Klusáková (ředitelka školy)